

PORTRETET: EINAR
ØDEGAARD

Bjønndalen Bruk i Nittedal, - Einars rike

Klokka litt over
mylonitt fra Feiring Bruk
i Lørenskog, (bearbei-
det av Bjørn Skår),
svingte inn til stedet
hvor vi skulle møte Ei-

nar. Han hadde bedt oss om å treffes der. Avtalen hans med "Ollendorfgruppen" går ut på at han skal ha "vedlikehold og service" på stuffene som de har utstilt i administrasjonsbygningen sin. Og akkurat i dag skulle han være der.

Så det er her du er!

Ja idag har stein- og mineralinteressen ført meg hit, svarer Einar, - og det er jeg veldig fornøyd med, her er det pent og verdig innredet.

Ja, slik det sommer seg for en driftsbygning her ved Feiring Bruk, legger Sigurd Svardal, driftsjefen til. Einar fikk frie hender til å innrede vestibyen her, og resultatet kan vi ikke klage på. Alle som kommer innom her stopper opp for å betrakte bildene på veggene og de fine mineralene som er tatt ut av Bjønndalen Bruk i Nittedal. Mange tror ikke det er sant det de ser. Og for oss har det lagt en ny dimensjon til virksomheten. Ikke slik at det har noen direkte sammenheng til det økonomiske resultatet vårt,

Driftsjef Sigurd E. Svardal tv og Einar Ødegaard

kanskje nettopp derfor, - men vi liker at dette er en del av måten Feiringkonsernet framstår på overfor kunder og andre som kommer innom.

Du startet tidlig med stein, Einar?

Ja det kan du trygt si, det må ha vært rundt nitten-

Kalsittvarianter fra Bjønndalen Bruk, Nittedal, Akershus. Pyrittkrystallet er 5x4x2,5 cm.

femogseksti, Jon Brommeland, - du har sikkert hørt navnet i steinmiljøssammenheng, han gikk i parallellklassen min på Bjølsen skole (Oslo) og jeg begynte å interessere oss for stein og alt det rare i forbindelse med det. Og så kom vi bort i miljøet rundt det som skulle bli Steinklubben i Oslo, - vi ble med fra starten der. Vi lurte på lage vår egen steinklubb også, prøvde å få med oss noen kamerater, men det fenget ikke riktig, - den skulle forresten hete Granaten, og det var naturlig for vi hadde mange fine turer til Grua og Konnerud med Steinklubben og der fant vi jo det slaget. Miljøet i Steinklubben var veldig godt, men vi var selvsagt rundt på egenhånd også. Vi brukte sykkel og hadde gjerne en pappkasse på bagasjebrettet til å ha stoffene. Oslo kommunes pukkverk på Hukken ved Grorud som ligger rett på en gammel kobbergruve var et yndet mål med alle sekundærmineralene.

Og det var bare å gå inn porten?

Nei, vi klatret over gjerdet av gammel vane. Helt til en av de ansatte tok oss og sa at det der var da ikke nødvendig, hvis vi oppførte oss skikkelig så kunne vi da bare plukke stein! Og etter det så har jeg hatt praksis med å snakke med folk først, det går nesten alltid bra.

Andre turer?

Foreldrene mine leide et småbruk ved Vikersund, det er midt i smørøyet for en steininteressert med sykkelturet til Skutterud og Modum, jeg husker godt vi var ved sted der tyskerne brøt glimmer under krigen, det ble brukt til isolasjonsmateriale, særlig i ubåter kom det visstnok til anvendelse, et strategisk mineral med andre ord. Og de gamle fyrsatte gruvestollene som Clara stoll på Skutterud gjorde

Kalsittstuffen har et tverrmål på 35 cm, Det innhule analcinkrystallet er ca.4 cm

også inntrykk, det var en spesiell stemning der. Sykkelturene ble ganske lange og krevende etter hvert, men du verden så moro, det var ut i eventyret. En gang syklet vi til Kongsberg hvor vi lå i telt i halvannen uke oppe ved Kongens gruve, og som om ikke det var nok syklet vi videre til Kragerø for å banke fjell der. Det lengste vi var av gårde var til Svartdal i Telemark.

Og dere fant selvsagt verdens fineste stuffer?

Absolutt ikke, men det er klart, et og annet ble det som hopet seg opp hjemme, og selv synes vi det var svære skatter vi brakte i hus, - og så lærte vi en masse, både om det ene og andre, ikke minst å sette pris på den gode tilfredse slitenheten, - det har kommet godt med!

Også har du samlet mineraler i all ettertid?

Nei da, selvsagt ikke, midt i tenårene var det naturlig nok andre interesser og drifter som tok over, stein- og mineralsamlinga ble gitt bort, så enkelt var det.

Men nå er du midt oppe i det igjen?

Ja veldig, - og det kjennes godt, og jeg har nå holdt på noen år. Det var faktisk unger som fikk snusen i at jeg hadde greie på stein, og da kom de vanlige spørsmålene; hva er dette, hvordan har dette blitt til, hvorfor er det sånn osv. Og så må en svare og blir gjerne med ut for å finne, og så var det gjort igjen. Det ble noen turer til Grua blant annet, og til steinmesser. Og så foregår det alltid noe med geografien her i nærområdet, og slikt er vel noe de fleste steinfolk satser på; - veianlegg, tunellbygging, steinindustrianlegg.

Vi forbinder deg gjerne med Bjonndalen Bruk?

Med klokka: Bysolittnåler (Aktinolit), sekskantkalsiit, rosakalsitt, fluorittstuffen er ca 12 x 12 cm, kalsitt.

Det var en god kollega her i Nittedal som tipset meg om det, han kjenner meg godt og mente jeg ville ha mye igjen for å ta en sjekk der oppe, - og det slo til, det er et trivelig sted å være. Men det er jo ikke slik, heller ikke der, at det bare er å vandre inn og så plukke opp klassiske gode drømmestuffer. Tålmodighet og lokalkunnskap er det som gjelder, her som ellers i verden, samme hva en måtte drive med.

Å? Det lyder en smule filosofisk. Omtrent som: hvis du skal finne det du leter etter må du vite hvor du er?

Ja, ikke sant, litt kvasi, men ganske riktig og fint. Godt vi er enige om det!

Hvordan har forholdet til eierne vært?

Helt topp, vi har avtaler om hvordan dette skal håndteres. - Ansvar for sikkerhet er ivaretatt og

Plate med pyritt bredde 18 cm

I det skal gå får vi anledning til å hilse på hilse på sjefen sjøl, Trygve Ollendorf, en hyggelig og forekommende mann som benytter anledning til å takke Einar for den fine utstillingen og for at han så pietetsfullt berger fine ting fra knuseverket, ... og ber meg minne om at hvis jeg eller leserne skulle ha behov for pukk, grus, sand eller liknende så er det bare å si ifra. Her er førsteklasses kvalitet i enhver mengde og sortering, - leveres på dagen. Så gjort. ForDe som behandler mineraler og mineral-samlere med verdighet og derved gir uttrykk for dannelse skal lønnes rikt, også her på jorden.

Fluoritt fra Bjørndalen, største krystallsidekant 5 mm med kvarst og kalsitt. Alle foto STEIN/ghw.

jeg tuller selvsagt ikke rundt i bruddet på plasser hvor det drives eller sprenget. Jeg har respekt for dem som skal gjøre jobben sin, og jeg føler gjensidighet i dette forholdet. Og jeg får ofte en hjelpende hånd, skuffe eller grabb når det måtte trenge. Mye av det som står i monterne her hadde jeg aldri klart å få ut alene, det er ikke et enmannsverk, om noen skulle tro det.

Vil du fortsette å samle mineraler?

Ja, i noen millioner år!
ghw

Albitt xx til 4 mm, fra Bjørndalen.